

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 84. An duo fidelis contrahere possint Matrimonium absque eo, quod Sacramentum suscipiat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

dicatur, posse non baptizatum suscipere Eucharistiam & matrimonium; cum id intelligendum de matrimonio in ratione contractus, & de susceptione materiali Eucharistiae, ut Castrop. l. c. vel dicendum cum Rebell. l. 2. de mat. q. 3. n. 16. Pont. l. 1. c. 6. n. 5. Papam ibi locutum non definitivè, sed dubitativè.

3. Resp. tertio: Matrimonium contractum inter fideles seu baptizatos est verum Sacramentum novæ legis, est de fide definitum in Trident. sess. 24. can. 1. contra Lutheranos aliosque sectarios; cum celebratum cum legitima intentione faciendi, quod facit Ecclesia, est signum praeacticum ex institutione Christi gratiæ sanctificantis collata viro & mulieri debite illud suscipienti; quin & intuitu illius conferantur gratiæ Sacramentales seu actuales sane vel maximè necessariæ ad onera matrimonii, ferendæ; cum enim matrimonium sit vinculum perpetuum indissolubile, etiam cum conjuge sterili & morbida &c. foret jugum intolerabile, nisi Christus promissionem gratiæ annexisset ad patienter ferendum hoc onus, & concupiscentiæ ardorem sedandum, & proles pie educandas. Porro in eo, num matrimonium fidelium, non tantum in fieri, sed & in facto esse sit Sacramentum, AA. non conveniunt; affirmant Bellarm. l. 1. de mat. c. 6. Sanch. l. 2. d. 5. n. 7. Laym. l. 5. rr. 10. p. 2. c. 2. n. 4. Rebell. l. c. q. 4. moti præcipuè exemplo Eucharistiae. Negant Castrop. l. c. n. 3. Cönnick. d. 24. du. 2. n. 11. in facto esse verum Sacramentum, eò quòd Sacramentum sit signum praeacticum gratiæ, hoc est, suo usu ex opere operato sanctificans suscipientem; conjuges autem usu matrimonii non sanctificantur ex opere operato, disparitas verò quòd ad Sacramentum Eucharistiae sit, quòd hæc in fieri, seu dum fit, non sit Sacramentum, sed sacrificium, facta verò sit Sacramentum; quia usu suo sanctificat suscipientem. De cætero nihil ad rem facit, quòd in fieri non significet unionem Christi cum Ecclesia; cum ea significatio non probeat esse Sacramentum, quatenus illud est signum praeacticum gratiæ; sed solum esse Sacramentum, sumpto Sacramento latè pro signo rei sacræ divinitus instituto.

Quæst. 82. An dum uterque conjux infidelis convenitur suscepto Baptismo, matrimonium illorum efficiatur Sacramentum.

Resp. affirmari communiùs cum Sanch. l. 2. d. 9. num. 5. Rebell. l. 2. q. 6. concl. 1. Bellarm. l. 1. c. 51. in fine. Gutt. de mat. c. 42. n. 5. Laym. l. c. p. 2. c. 3. n. 6. Pirh. l. c. n. 71. E quibus Sanch. Gutt. Pirh. censent, eo ipso, quòd infideles baptizentur, effici Sacramentum sine alio novo consensu, intellige, expresso; de cætero namque tenent, ut expressè Pirh. eo ipso, quòd intendant baptizari, virtualiter & implicitè illos consentire in matrimonium præcedens, ut hoc sit indissolubile, adeoque Sacramentum, esseque hunc consensum Baptismo veluti signo externo expressum novam materiam & formam hujus Sacramenti. Alii eorum, ut Bellarm. Laym. censent, requiri novum consensum explicitum antiqui consensu approbativum, signis externis aut maritali copula expressum. E contra Castrop. l. c. num. 14. Valq. Tom. 2. in 3. p. d. 138. c. 5. Pont. l. 1. c. 9. n. 8. Cönnick. d. 24. du. 2. concl. 7. Pont. l. 1. c. 9. n. 8. censent tale matrimonium nunquam effici Sacramentum; eò quòd tales in contractu prius vinculo matrimonii perseverent, neque illud augeatur aut diminuat, sive de novo consentiant sive non, R. P. Leur. Jur. Can. Lib. IV.

vel etiam dissentiant; adeoque ex novo illo consensu (intellige, sive expresso, sive virtuali) non potest effici matrimonium, & consequenter nec Sacramentum. Item quòd Sacramentum matrimonii tunc est, quando baptizati sibi mutuo tradunt corpora ad usum conjugalem, quòd non fit, dum infideles facti fideles renovant consensum priorem; jam enim corpora sunt tradita; adeoque per talem consensum approbativum prioris consensu seu traditionis corporum ea non traduntur. Quòd autem suscepto Baptismo vinculum illud jam prius contractum fiat ratum & indissolubile, non est ex eo, quòd à baptizatis denuo approbetur; sed ex eo, quòd Baptismo suscepto, cesset causa, ob quam aliàs dissolvi poterat, nimirum altero eorum renuente converti & baptizari. Ad hæc fideles reddunt matrimonium contractum omnino indissolubile per consummationem illius, & repræsentativum unionis verbi cum natura humana, absque eo quòd Sacramentum de novo conficiant & suscipiant.

Quæst. 83. An fidelis baptizatus contraheus ex dispensatione Papæ cum infideli suscipiat Sacramentum.

Resp. negativè: Sanch. l. 2. d. 8. n. 2. Valq. de mat. d. 2. c. 4. n. 10. Castrop. num. 11. Gutt. c. 42. n. 4. Pont. l. 1. c. 6. n. 7. contra Sorum in 4. dist. 26. q. 2. a. 3. in fine. Less. hom. 73. de Sacram. Ratio est, quia Sacramentum matrimonii unicum est & indivisibile, sicut est unicus est indivisibilis contractus afficiens virum & feminam, sed Sacramentum non afficit infidelem; ergo neque alteram partem fidelem afficere potest. Verum quidem est, quòd in hoc casu fidelis verè contrahat, sed contractus ille non est simpliciter fidelis, cum etiam sit contractus infidelis; Christus autem illum contractum elevavit ad rationem Sacramenti, quia est contractus simpliciter fidelis. Apostolus verò I. ad Cor. 5. dicens; virum infidelem sanctificatum esse per mulierem fidelem, per hoc indicare non voluit, quòd matrimonium illud mulieris sit Sacramentum, sed quòd occasione talis matrimonii speretur virum convertendum & sanctificandum.

Quæst. 84. An duo fideles contrahere possint matrimonium absque eo, quòd Sacramentum suscipiant.

Resp. affirmant hoc ipsum satis probabiliter Rebell. de oblig. just. p. 2. l. 2. q. 5. concl. 1. Valq. Tom. 2. in 3. p. d. 138. c. 5. Pont. l. 1. c. 9. n. 3. Gasp. Hurt. de mat. d. 3. diff. 19. Fundamentum eorum est, quòd neque ex scriptura, neque ex Conciliis, neque ex Patribus constat, Christum ita conjunxisse rationem Sacramenti contractui matrimoniali fidelium, ut hi nullatenus possint contractum hunc separate à Sacramento, cum licet nequeat esse Sacramentum matrimonii, quin sit legitimus contractus, quia est ejus materia & forma, contractui tamen matrimoniali ea ratio Sacramenti non est essentialis, sicut licet Sacramento Baptismi essentialis sit ablutio & prolatio verborum, non tamen illi abluitioni & prolationi essentialis sit ratio Sacramenti Baptismi, quippe ex defectu intentionis ab iis separabilis. Ad hæc quòd contractus matrimonii censerit debeat validus, quoad nullibi in jure irritatur; sed nullibi in jure contractus ille fidelium absque intentione Sacramenti, sive à qua per intentionem absolute ratio Sacramenti est separata, invalidatur, imò ex c. fin. de condit. apposit. colligitur contrarium, dum ibi condiciones turpes et impossibiles à contractu

G

matri-

matriamali rejiciuntur; adeoque conditio illa, quod ille contractus Sacramentum non sit, tanquam turpis est repellenda, subsistente nihilominus contractu matrimoniali. Negant è contra Castrop. (qui etiam dicit hanc sententiam veriolem) *cit. p. 1. n. 5.* citatis etiam pro ea Sanch. *l. 2. de mat. d. 10. n. 6.* Cönnick. *d. 24. du. 6. concl. 4.* &c. ad quos accedit Pith. *h. i. num. 74.* Fundamentum eorum est omnino contrarium, nimirum, quod cum Christus ita contractum matrimonialem fidelium elevaverit ad rationem Sacramenti, totaque essentia Sacramenti consistat in contractu illo, quod fideles tradunt sibi corpora ad usum conjugalem, fideles intendentes verum matrimonium, non possint non velle suscipere Sacramentum, sive non possint unam intentionem separare ab alia. Verum negabunt adversarii sequelam, & retorquebunt dicendo: Christus ablutionem & prolationem elevavit ad rationem Sacramenti, totaque essentia Baptismi consistit in illa ablutione & prolatione, & tamen possunt separari à ratione Sacramenti. An verò licitum sit, fideles contrahere matrimonium, separando ab eo per intentionem rationem Sacramenti, dum etiam lex nulla humana aut divina ostendi queat, quæ id veteri, alia est questio; saltem non sequitur: possunt eam separationem facere; ergo licet eam facere. Sed neque ex eo, quod Florentinum & Trident. absolute & sine exceptione pronuncient, matrimonia fidelium Sacramentum esse, satis efficaciter probatur contrarium; cum supponere videantur, fideles secundum usum communem & institutionem Ecclesie non aliter contrahere matrimonium, quam saltem implicite intendendo suscipere Sacramentum, non excludendo ejus rationem positivè, quemadmodum etiam A catholici contrahentes matrimonium, dum propter errorem speculativum, quod putant matrimonium non esse Sacramentum, nolunt suscipere Sacramentum, illud nihilominus adhuc suscipiunt, dum non obstante illo errore suo, intendunt celebrare matrimonium eo modo, quo solent baptizati fideles Christiani; adeoque eorum matrimonia adhuc sunt indissolubilia. Quod si autem nullatenus & absolute nollent suscipere Sacramentum, sed solum celebrare contractum civilem; adversarii non admittent, ut volunt AA. secundæ sententiæ, illos omnino nihil facere, sive nec contractum, nec Sacramentum, sed dicent, illos adhuc celebrare matrimonium, sicut infideles cum hoc solum discrimine, quod ratione Baptismi eorum matrimonium sit ratum & indissolubile.

Quest. 85. An matrimonium fidelium celebratum per epistolam vel procuratorem sit verum Sacramentum.

Resp. affirmativè: Valent. *Tom. 4. d. 10. q. 1. p. 6. in solut. ad 4.* Sanch. *l. 2. d. 11. num. 27.* Bellarm. *de mat. l. 1. c. 5. ad 1.* Pont. *l. 1. c. 10. n. 3.* Gutt. *de mat. c. 43. n. 8.* Castrop. *n. 8.* contra Cajet. *in opusc. de mat. q. 1.* Bassolis & plures alios apud Castrop. *n. 7.* quorum sententiam probabilem judicat Rebell. *de oblig. just. p. 2. l. 2. q. 5. concl. 2.* Ratio est, quod matrimonium non secus ac alii contractus legitimi celebrari possunt per literas & procuratorem, utpote qui non egent verbis formalibus, sed perfici possunt verbis æquivalenter talibus, cum igitur Christus elevando contractum legitimum ad rationem Sacramenti, non immutaverit contractus naturam, nihil obstat, quò minus celebrans dicta ratione contractum matri-

monialem verum suscipiat Sacramentum. Sed neque requiritur ad suscipiendum Sacramentum, ut actuale habeat libertatem, sed sufficit, quod illam habuerit, nec revocaverit, ut contingit in eo, qui dormiens baptizatur, hoc verum, quod ad ministrandum per propriam personam Sacramentum requiratur actualis in ministro libertas, sed cum Sacramentum matrimonii celebrari possit per personam intermediam, non requiritur, ut quando ministratur, minister ejus principalis habeat actuale libertatem. Castrop. *n. 9.* ut verò dignè suscipiatur, debet, non procurator, sed ille, cujus nomine contrahitur matrimonium, esse in gratia eo tempore, quo contrahitur, adeoque tenetur ad gratiam sese disponere pro eo tempore, quo probabiliter credit à procuratore celebrandum.

Quest. 86. Quæ sit materia & forma Sacramenti matrimonii.

1. **R**esp. in hac questione resolvenda vel maxime dissident AA. præteritis aliis minùs probabilibus, veritati viciniore aliquot subjungo responsiones. Primò Rebell. *l. 2. q. 4. f. 3.* Valent. *l. c. Navar. c. 2. n. 20.* Sylv. *v. matrimonium. q. 1.* volunt materiam esse consensum, formam verba, quibus is exprimitur, sed contra est, quod materia tam contractus humani & politici, quam Sacramenti prout distincta à forma, nequit esse integrè & totaliter insensibilis, secus ac accidit in Sacramento penitentiæ, in quo licet contritio insensibilis sit materia proxima, prout tamen distincta à confessione seu verbis non est tota materia, ad hæc, pro ut requiritur ad formam, verba non determinant aut perficiunt consensum, sed solum illum declarant, iisdem ferè rationibus refellitur directè opposita sententia dicens verba esse materiam, & consensum esse formam.

2. Secundò docent Suar. *Tom. 3. de Sacram. d. 2. f. 1.* Bellarm. *l. 1. de mat. c. 6.* Sanch. *l. 2. d. 5. n. 6.* Cönnick. *d. 24. d. 3. concl. 1. n. 33.* Gutt. *de mat. c. 41. n. 1.* Pith. *h. i. n. 75.* mutuo consensu verbis expressos esse sibi invicem materiam & formam sub diversa consideratione, nimirum esse materiam, quatenus corporum traditionem continent, & esse formam, quatenus illorum acceptationem significent; eò quod cum in omni contractu sit traditio & acceptatio, & traditio inefficax sit, quousque acceptatione compleatur & perficiatur, meritò contractus, pro ut significat traditionem, rationem materiæ determinabilis habere debet, & rationem formæ, prout acceptationem denotat. Sed contra hanc sententiam esse videtur, quod contractus non tam constet ex traditione & acceptatione, quam illam pro objecto habeat, formaliter autem & intrinsecè consistat in mutuo consensu interno verbis seu signis expresso. Ad hæc in hac sententia non satis explicari possit, qualiter hoc Sacramentum sicut & reliqua perficiatur rebus tanquam materia, & verbis tanquam forma; cum traditioni & acceptationi, quæ fit ex consensu verbis expresso, ratio verborum & rerum convenire nequeat. Item non explicatur, qualiter verba à rebus distinguantur, pro ut ea in omni Sacramento distinguit Florent. dum dicit, Sacramenta omnia perfici verbis tanquam forma & rebus, ut materia.

3. Tertiò docent Castrop. *d. 2. p. 3. num. 2.* Vasq. *in 3. part. Tom. 2. d. 129. c. 3. & d. 3. de mat. c. 5.* Pont. *l. 1. c. 7. num. 12.* Covar. *part.*